

parma obecná

Zastavení deváté: Řeka Morava a její ramena

A jsme u řeky. Tok přinášející mnoho užitečného a radovánek, umí také rozsávat zkázu jako tomu bylo při povodních v létě roku 1997. Dozvíte se informace přímo od zdroje, tedy že Morava pramení na Kralickém Sněžníku ve výšce 1380 m n. m. Bude Vám vysvětleno co to je vnitrozemská delta a seznámíte se s neznámějšími rameny řeky. A tak jak už bývá zvykem, neujdete ani výčtu těch nejzajímavějších obyvatel řeky, z nichž zde připomeňme např. břehuli říční či vydru říční.

Zastavení desáté: Historie Chomoutova

Možná že po těch všech travách, ptáčích a hmyzu budete trochu unaveni a v hlavě z toho nebudete mít moc jasno. Nezoufejte. Změna je život a proto právě desáté zastavení se věnuje opět troše historie. Tentokrát je to ryze venkovská záležitost, a proto pokud toužíte vědět, jak to v Chomoutově vypadalo téměř před tisícem let, neváhejte a začtěte se do textu, který vás u desátého zastavení stručně provede historií obce od jejího založení (první zmínka 1078 Chomoutowitzi) po současnost.

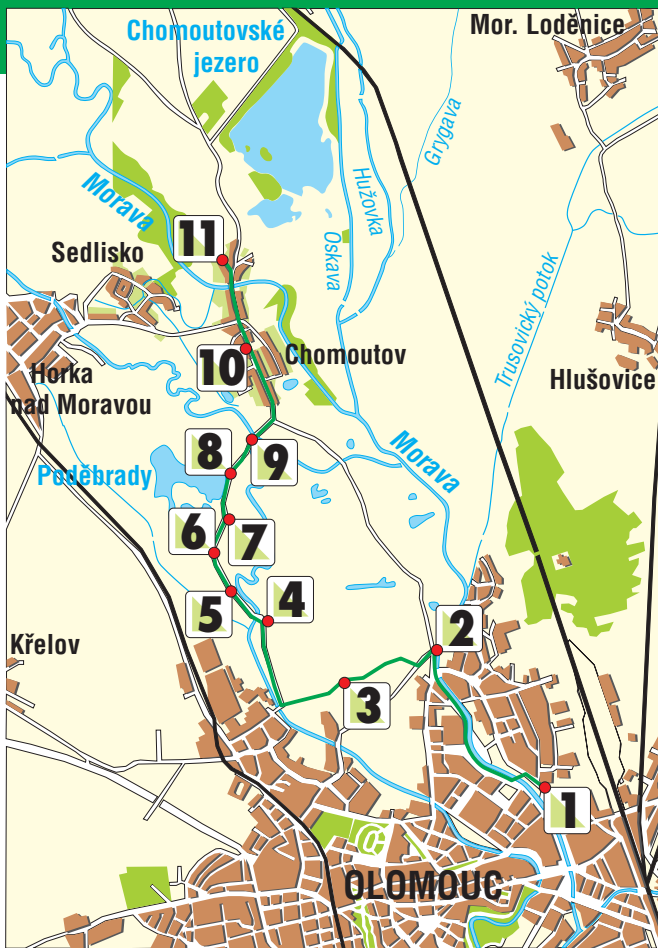

památný dub letní v Chomoutově

Zastavení jedenácté: PR Chomoutovské jezero a jeho obyvatelé

Významná lokalita pro hnízdicí či tažné ptactvo. To byl jeden z hlavních důvodů vyhlášení přírodní rezervace Chomoutovské jezero v roce 1993. Ale nejsou to jen ptáci co můžete na jezeře pozorovat. Podle nápadných okusů vytušíte že nedílnou součástí celé rezervace je i náš největší hlodavec bobr evropský. Když si domyslíme pestrou mozaiku křovin a mokřadních porostů vykouzlí se v našich myslích typická lokalita jezera a okolní mokřadní vegetace ve své plné kráse. Ovšem lépe než domýšlet je tu krásu vidět. Proto, pokud Vás tento letáček alespoň trochu navnadil, vyrazte ven do přírody a uvidíte, že to co jste četli, je jen malý zlomek toho co můžete spatřit v bezprostřední blízkosti města.

pečeť Chomoutova

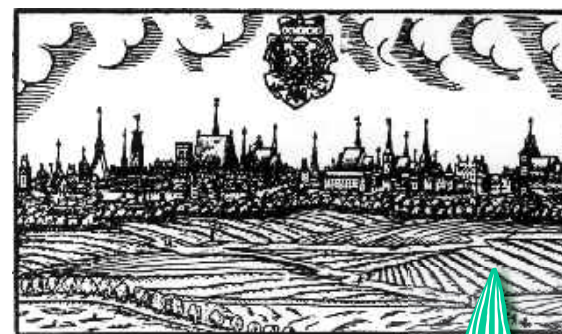
Sagittaria

Holícká 31/19
772 00 Olomouc
tel.: 585 228 438, 605 524 385

sagittaria@volny.cz
<http://www.sagittaria.ecn.cz>

Autor: Michal Krátký, Slavomír Dostalík
Autor fotografií: Michal Krátký, Slavomír Dostalík, Lukáš Merta
Vydala Sagittaria - Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy
Grafické práce: Jiří K. Jurečka
Náklad: 2000 ks Olomouc 2003 Neprodejně

Projekt podpořili:

Drazí spoluobčané,

právě se Vám dostává do rukou informační leták věnovaný naučné stezce „Kol-kolem Olomouce“. Jsme si vědomi, že pár řádek textu s několika obrázky nemůže nahradit samotnou vycházku v přírodě, ale i přesto si jej pozorně přečtěte a seznamte se tak s několika zajímavostmi trasy ještě předtím, než vyrazíte na výlet. Trasa stezky prochází jak „obyčejnou“ krajinou v bezprostřední blízkosti města Olomouce, tak pestrou přírodou takového skvostu, jakým je přírodní rezervace Plané loučky v CHKO Litovelské Pomoraví. Právě pestrá mozaika různorodých krajinných typů Vám umožní poznat a ocenit krásnou přírodu v okolí města. Trasa je vedena tak, že se dozvíte zajímavosti jak

SAGITTARIA
Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy

kormorán velký

z historie Klášterního Hradiska přes informace o kulturní krajině spjaté s obděláváním zemědělské půdy, po zajímavosti o celoevropsky významném mokřadu Plané loučky. Naučná stezka dlouhá 9,5 km je vhodná pro pěší i pro cyklisty. Začátek je u zastávky MHD Olomouc - Hradisko, linky č. 15, 20 a 21. Dále vede kolem řeky Moravy přes olomouckou čtvrť Černovír a postupně směřuje na prázdninový ráj všech milovníků sluníčka a vody - Poděbrady. Končí v Chomoutově u zastávky MHD - linka č. 20. První informace tedy již máte, proto neváhejte a vyrazte, ať již pěšky či na kole, na příjemný výlet. Závěrem chceme ještě připomenout a apelovat na všechny návštěvníky, aby dbali zásad slušného chování a neničili přírodní a kulturní památky a to nejen na trase stezky vždyt víte.

skokan zelený

Podrobnější seznámení s jednotlivými zastaveními

Zastavení první: Vstupní tabule - Trasa NS, historie města Olomouce a kláštera Hradisko

Klášterní Hradisko

Z prvních řádků se dozvíte informace o trase naučné stezky a o jejím zaměření. Po přečtení celé infotabule si již budete pamatovat, že první zmínky o osídlení na území města Olomouce pochází z 6. století. Statut města Olomouc získala v roce 1250, což znamenalo její následný růst a s ním ruku v ruce spojené budování opevnění a hradeb. Tyto ale i spoustu jiných informací například že klášter Hradisko byl založen v roce 1077, se dozvíte právě na první, vstupní tabuli naučné stezky.

Zastavení druhé: Černovířské slatiniště, záplavy

Ne všichni ví, že několik desítek metrů za domy olomoucké čtvrtě Černovíř se kdysi rozkládalo rozsáhlé slatiniště s výskytem desítek vzácných druhů rostlin a živočichů. Dodnes je tato lokalita velmi cenná a je na ní umístěno několik samostatných infopanelů „O historii a dnešku Černovířského slatiniště“.

Kdo z Olomoučanů by si nevzpomenul na ničivé povodně v roce 1997, které město postihly. Pokud Vás zajímají souvislosti právě mezi mokřady a záplavami, máte první možnost dozvědět se několik základních informací o úloze mokřadů v krajině, a to nejen při nadměrných srážkách.

hvozdík pyšný

Zastavení třetí:

Kulturní krajina, biocentra, biokoridory, pískovny

Tož a tu si něco povíme o klasické hanácké krajině. O tom jak je v ní důležité zachovávat mozaiku a pestrost, co jsou to biocentra a biokoridory, jakou mají funkci v krajině a jak vznikají. Dozvíte se jak byla vytvořena četná jezírka v okolí řeky Moravy. Zde se také seznámíte s prvními rostlinami a živočichy naučné stezky. A pokud Vás to nebude zajímat, můžete se jen tak kolem sebe porozhlédnout, zhluboka nadechnout a vnímat svěží vánek hladící Vás po tvářích, který nese vůni z okolních polí a luk. A když už toho všeho bude mít tak akorát, neváhejte a postupte dál po trase stezky k dalšímu, tentokrát již čtvrtému zastavení.

Zastavení čtvrté:

Přírodní rezervace Plané loučky

U tohoto zastavení se dozvíte základní informace o tomto mokřadním skvostu nejen v okolí Olomouce a střední Moravy, nýbrž svým významem - i mezinárodním, chráněném v rámci Ramsarské úmluvy. Budete určitě překvapeni druhovou bohatostí jak rostlin tak živočichů, kteří zde mají svůj domov. Již ne tak zajímavé, ale zajisté taktéž poučné budou vaše nabyté informace o rozloze a roce založení rezervace. Pokud se Vám bude zdát toto zastavení poněkud „nudné a chudé“ nezapomínejte a vykročte dál, to hlavní z mokřadního klenotu jménem Plané loučky Vás teprve čeká.

kosatce žluté v PR Plané loučky

Zastavení páté: Louky

Spousta barev a monotónní bzukot hmyzu, to je jen zlomek toho čeho si můžete v létě všimnout na druhově pestrých loukách PR Plané loučky. Zde se dozvíte, jak se o louky vhodně starat aby byla zachována jejich přírodovědná hodnota. Ač se to nezdá, ale i třeba takové obyčejné sečení luk je tak trochu „věda“. Zjistíte, že se zde vyskytuje dokonce hned několik typů luk - bezkolencové podle trávy bezkolencec, pcháčové a nebo psárkové. Pokud přijдете na louky v plném létě a zaujaly Vás neposečené ostrůvky a pruhy trav na loukách, máte hned první příležitost se na panelu dočíst proč tomu tak je.

Zastavení šesté: Rákosiny

I ve zdánlivě jednotvárných porostech rákosin si můžete všimnout spousty života, kterým to zde přímo kypí. U tohoto zastavení poznáte například rákosníka velkého, dozvíte se něco o našich cvrčilkách, ale nebudete ochuzeni ani o spoustu zajímavých rostlin z nichž uvádíme například pryskyřník

velký nebo bazanovec kytkokvětý. Dozvíte se taktéž spoustu zajímavého o ostřicích - o těch mnohdy nepřijemných, ale přesto krásných travinách které umí říznout až do krve. Budete je „umět“ poznat a budete upozorněni na základní rozdíly v jejich vzhledu.

Zastavení sedmé: Tůň

Koho nepotěší pohled na zrcadlící se hladinu tůně mezi loukami. Skřehotání žab, švitoření vodního ptactva a bzučení hmyzu? To vše jsou tůně, které se na Planých loučkách trpytí jako drahé kameny. A že to jsou klenoty plné života s výskytem řady vzácných a zajímavých organismů se dozvíte právě u tohoto zastavení.

Koryše škebllovku v celé republice najdete pouze zde. Řada obojživelníků včetně dvou druhů čolků a rosničky je vázána právě na tento typ stanoviště. Pokud zaslechnete výrazný kvičivý hlas z husté pobřežní vegetace, vezte že s největší pravděpodobností se bude jednat o chřástala vodního, který se zde cítí doslova jako ryba ve vodě. A pokud si myslíte, že jediná česká masožravka je „Adéla“ z onoho známého filmu, tak se mýlíte. Svými zákeřnými pastmi číhá na drobné koryše právě bublinatka jižní - dravec mezi rostlinami.

vzácná škebllovka

Zastavení osmé: Vrbiny a olšiny

Součástí mozaiky Planých louček jsou i poměrně rozlehlé porosty křovin zaujímajících asi 1/5 plochy celé rezervace. U tohoto zastavení si rozšíříte své obzory v poznání celé plejády druhů vrb, dozvíte se proč se každoročně část křovin kácí a že nejlépe je mít tak „všeho s mírou“. V neposlední řadě poznáte i další druhy ptáků jako je mlynařík dlouhoocasý a moudivláček lužní.